

Time : 3 hours

M Marks 75

ਭਾਗ-ੳ

- 1) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦ ਰਚਨਾ 'ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ' ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
'ਲੈਲਾ ਮਜਨੂੰ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

- 2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ ਟੋਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਿਖੋ:-

ੳ) ਸੋਟ ਪਈ ਜਮਧਾਣੀ, ਦਲਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ॥
ਧੂਹਿ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾਣੀ, ਦੁਰਗਾ ਮਿਆਨ ਤੇ॥
ਚੰਡੀ ਰਾਕਸਿ ਖਾਣੀ, ਵਾਹੀ ਚੈਂਤ ਨੂੰ॥
ਕੋਪਰ ਚੂਰ ਚਵਾਣੀ, ਲੱਥੀ ਕਰਗ ਲੈ॥

ਅ) ਅਵਲ ਹਮਦ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਵਿਰਦ ਕੀ ਚੈ, ਇਸ਼ਕ ਕੀਤਾ ਸੂ ਜੱਗ ਦਾ ਮੂਲ ਮੀਆਂ।
ਪਹਿਲਾ ਆਪ ਹੈ ਰੱਬ ਨੇ ਇਸ਼ਕ ਕੀਤਾ, ਮਾਸ਼ਕ ਹੈ ਰਬੀ ਰਸੂਲ ਮੀਆਂ।
ਇਸ਼ਕ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਦਾ ਮਰਤਬਾ ਹੈ, ਮਰਦ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਭਲਾ ਰੰਜੂਲ ਮੀਆਂ।
ਖਿਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਕਲੂਬ ਅੰਦਰ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ਼ਕ ਕਬੂਲ ਮੀਆਂ।

ੲ) ਨਾਜ਼ਕ ਪੈਰ ਮਲੂਕ ਸੱਸੀ ਦੇ, ਮਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰੇ।
ਮਾਰੂ ਰੇਤ ਤਪੇ ਵਿੱਚ ਥਲ ਦੇ ਜਿਉਂ ਜੋਂ ਭੁੰਨਣ ਭਠਿਆਰੇ
ਸੂਰਜ ਭੱਜ ਵੜਿਆ ਵਿੱਚ ਬੱਦਲੀਂ, ਡਰਦਾ ਨਿਸ਼ਕ ਨਾ ਮਾਰੇ।
ਹਾਸ਼ਮ ਵੇਖ ਯਕੀਨ ਸੱਸੀ ਦਾ, ਸਿਦਕੋ ਮੁਲ ਨਾ ਹਾਰੇ। 05

- 3) 'ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ
'ਬਾਕੀ ਸਭ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਹੈ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ ਉਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਭਾਗ-ਅ

- 4) ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਸ਼ੈਲੀ, ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਮਿੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਸਿਧਾਤਾਂ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 2×5=10

- 5) 19 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਉਪਜੇ ਵੀਰ-ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ।

ਜਾਂ
ਵੀਰ ਰਸੀ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੀਰ ਰਸੀ ਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 10

ਭਾਗ-ੲ

- 6) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ?

- I. ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- II. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
- III. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਸ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ?
- IV. 'ਬਾਰੂਮਾਂਹ' ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
- V. ਹੀਰ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਕਿੱਥੇ ਸਨ?

- VI. ਹਾਸ਼ਮ ਕਿਸ ਕਾਵਿਧਾਰਾ ਦਾ ਕਵੀ ਹੈ?
- VII. ਅਹਿਮਦਯਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਕਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- VIII. 'ਸੋਹਣੀ ਮਹਿਵਾਲ' ਕਿਸੇ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ?
- IX. ਮੋਹਨ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖ-ਲਿਖ ਕੇ ਤੰਗ ਕਿਉਂ ਆਗਿਆ ਸੀ?
- X. ਕਥਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚਲੀ ਕਿਹੜੀ ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਲੱਗੀ ਤੇ ਕਿਉਂ?
- XI. ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਕੌਣ ਹੈ?
- XII. 'ਹਵਾ' ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦਾ ਨਾ ਲਿਖੋ।
- XIII. ਡੀ.ਐਨ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ?
- XIV. ਅਨੁਕਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- XV. 1701 ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ ਰਚੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

15×2= 30

8480/NH